

VITGUMPAD BUSKSKVÄTTA OCH AMURBUSKSKVÄTTA

Raritetskommitténs granskning av de svenska fynden.

TEXT Magnus Hellström och Mats Waern, på uppdrag av Raritetskommittén

Den forna "svarthakade" buskskvättans väg genom den moderna ornitologiska historien har varit händelserik. Förutom att den i dag har etablerat sig som häckfågel i de sydvästra delarna av landet har artgränserna mellan delpopulationerna ritats om i olika omgångar. Under de gångna decennierna har vi sakta men säkert lärt oss att skilja våra europeiska fåglar från de östliga, men efter nya forskningsrön ställs vi åter inför svårigheter – de östsibiriska fåglarna utgör en egen art, genetiskt skild från de övriga östliga formerna. Vad innebär detta för det svenska fyndmaterialet? Kan man över huvud taget känna igen de östsibiriska fåglarna? Med anledning av dessa frågor beslutade BirdLife Sveriges Raritetskommitté (Rk) om en granskning av samtliga svenska fynd av östliga "svarthakade" buskskvättor.

TAXONOMI OCH HYBRIDISERING. För bara tio år sedan betraktades hela komplexet som en samlad art med, i runda slängar, 25 olika underarter i Europa, Asien och Afrika. Denna behandling har stegvis förändrats under 2010-talet, och sedan några år tillbaka behandlar BirdLife Sveriges Taxonomikommitté (Tk) komplexet som fem olika arter (se tabell 1).

Bakgrund: Raritetskommittén startade vid årsskiftet 2019/2020 en projekt- och referensgrupp till stöd för sitt arbete. Inom den ramen fick Magnus Hellström och Mats Waern uppdraget att bistå kommittén med en granskning av samtliga fynd av fåglar som rapporterats till Rk som "östlig svarthakad buskskvätta" fram till och med 2019 (oavsett om dessa tidigare godkänts eller underkänts) och att föra dessa fynd till lägsta möjliga taxonomiska nivå. Resultatet av det arbetet, vilket Raritetskommittén har ställt sig bakom i mars 2021, redovisas här.

För ställningstaganden gällande denna behandling rekommenderas Svensson et al. (2012) och Lagerqvist et al. (2019). För svenskt vidkommande är det följande former som man bör hålla i huvudet:

Svarthakad buskskvätta *Saxicola rubicola*:

- *rubicola*, nyinvandrad häckfågel och regelbunden gäst
- *hibernans*, formellt inte anträffad i landet men sannolikt fåtalig övervintrare (Andersson, 2019).

Vitgumpad buskskvätta *Saxicola maurus*:

- *maurus*, sällsynt men regelbunden gäst under vår och höst
- *hemprichii*, sällsynt gäst under vår och höst
- *variegatus*, ej anträffad, eventuellt sedd i Norge men ännu ej behandlad (Tor Olsen in litt.).

Amurbuskskvätta *Saxicola stejnegeri*:

- sällsynt höstgäst.

I denna artikel kommer vi hädanefter att använda det svenska artnamnet när vi refererar till arterna som helheter och de vetenskapliga namnen när vi avser enskilda underarter.

Kunskapen om eventuella hybridiseringar mellan de tre arterna är fortfarande bristfällig. En äldre rapport om samhäckning mellan *rubicola* och *maurus* i Tyskland har i efterhand inte hållit streck (Jochen Dierschke in litt.; Hellström & Waern, 2011),

och samma sak gäller rapporterade samhäckningar mellan *rubicola* och *variegatus* där formerna möts i bergsområden söder om Kaukasus (Urquhart, 2002). Om hybrider mellan svarthakad och vitgumpad buskskvätta över huvud taget produceras är det i en begränsad omfattning. I Sibirien, ungefär längs floderna Jenisejs och Angaras sträckning, sägs *maurus* och amurbuskskvättan mötas (Vaurie, 1959; Stepanyan, 1990). Samma referenser nämner förekomst av intermediära individer i området kring Irkutsk, men tyvärr beskrivs dessa inte närmare. Mer än så finns inte publicerat om hybridisering i Sibirien, och detektering av både hybridfåglar och samhäckningar försvåras av problemet att skilja formerna åt. Sammantaget ger den befintliga kunskapen en bild av att hybridiseringar mellan några av de tre arterna är ovanlig och/eller geografiskt begränsad.



RK:S HISTORISKA BEHANDLING. Västliga svarthakade buskskvättor har anträffats årligen i landet sedan slutet av 1950-talet och har därför aldrig varit föremål för obligatorisk granskning av Rk. De första fynden av östliga fåglar rapporterades först under 70-talet och har alltid tvingats genom Rk:s nålsöga. Med undantag för några få sentida fynd har alla godkända observationer av östliga fåglar varit att betrakta som obestämda *maurus/stejnegeri*. Denna publiceringsform har använts av raritetskommittéer i de flesta europeiska länder, och fungerade för svensk del relativt bekymmersfritt även efter att de östliga fåglarna 2012 gavs artstatus som *Saxicola maurus*, vitgumpad buskskvätta. Mer problematiskt blev det då östsibiriska *stejnegeri* bröts ut från den vitgumpade buskskvättan 2019, och fick artstatus under namnet *Saxicola stejnegeri*, amurbuskskvätta. Denna uppdelning fick den logiska konsekvensen att nära nog hela det svenska fyndmaterialet förvandlades till obestämda vitgumpade/amurbuskskvättor. De enda undantagen gällde tre amurbuskskvättor som godkänts med stöd av DNA samt den dryga handfull fynd av *hemprichii*-hannar som, tack vare sin unika stjärtteckning, hade publicerats till säker underart och som därför med visshet kunde föras till arten vitgumpad buskskvätta. Behovet av en granskning av det omfattande svenska fyndmaterialet blev därför uppenbart.

”Mer problematiskt blev det då östsibiriska *stejnegeri* bröts ut från den vitgumpade buskskvättan 2019 ...

FOTO: PETTER HALDÉN



Vitgumpade buskskvättor *S. maurus maurus*, Kazakstan september. 2K+ hanne tillsammans med en honfärgad fågel.

FOTO: MAGNUS HELLSTRÖM

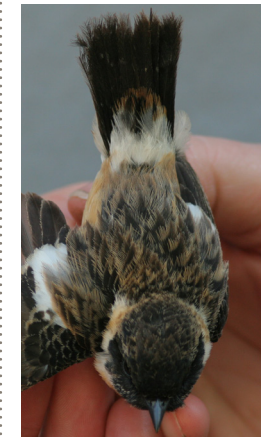


FOTO: MAGNUS HELLSTRÖM



FOTO: MARCUS DANIELSSON



Tre hannar amurbuskskvättor *S. stejnegeri*, Beidahe, Kina april/maj. Fågeln till vänster är 2K medan de båda övriga är 3K+. Bilderna speglar variation i utbredningen av vitt i dräkten. Notera de vita nacksidorna som i genomsnitt är något mer återhållsamt tecknade än hos vitgumpad buskskvätta, både i längd och höjd, och lämnar en bredare mörk brygga i nacken. Den vita övergumpen är vanligtvis tvärt avskuren och når inte långt upp mot bakryggen (se de två vänstra). Den högra individen uppvisar den mest generöst utbredda vita gumpteckningen av alla amurbuskskvättelhannar i vårt material.

”I granskningen ingår fyra taxa, och förutom att graden av bestämningssvårigheter skiljer mellan dessa så skiljer sig problematiken också beroende på kön, ålder och årstid.

UPPDRAGET. Under 2020 tillsatte Rk en projekt- och referensgrupp bestående av undertecknade artikel-författare. Uppdraget bestod i att göra en granskning av samtliga fynd av fåglar som rapporterats till Rk som ”östlig svarthakad buskskvätta” fram till och med 2019 (oavsett om dessa tidigare godkänts eller underkänts) och att föra dessa fynd till lägsta möjliga taxonomiska nivå.

I granskningen ingår fyra taxa, och förutom att graden av bestämningssvårigheter skiljer mellan dessa så skiljer sig problematiken också beroende på kön, ålder och årstid. Sammantaget gör detta arbetet komplext och svårt att formulera i tydliga riktlinjer. Ett principiellt beslut krävdes gällande huruvida risken för hybrider skulle beaktas. Som nämnts ovan vet man ännu mycket litet om sådana, men det finns god anledning att utgå från att de är ovanliga. Detta ska ställas mot att de ingående arterna har mycket stora och individrika populationer, och med utgångspunkt häri beslutades att betrakta hybridrisken som låg.

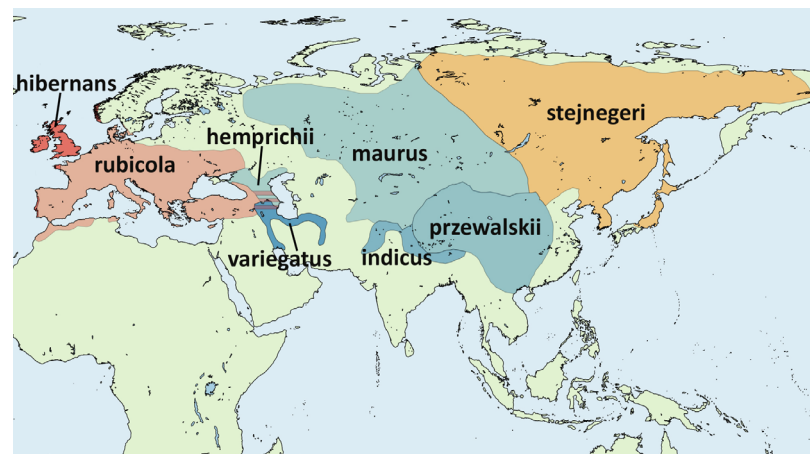


MATERIAL. Vi har sedan slutet av 1990-talet studerat buskskvättor i en mängd länder i Europa och Asien samt i skinsamlingarna vid Naturhistoriska riksmuseet i Stockholm och Zoologiska museet i Köpenhamn. Till detta kommer studier av större fotosamlingar. Bland dessa ska särskilt nämnas samlingarna från Beidaihe av Gabriel Norevik och Marcus Danielsson, samt från södra Kazakstan av den brittiska raritetskommittén på sammanlagt över 300 handhållna fåglar. En värdefull webbsida för häckande fåglar i Asien är north.eurasia.birds.watch där det idag finns hundratals foton på buskskvättor från häckplats. Köns- och åldersbestämning har skett enligt kriterier som redovisas i Norevik et al. (2020). Kriterierna som presenteras i artikeln har dessutom kalibrerats mot de 15 europeiska fynd av vitgumpade och amurbuskskvättor som DNA-sekvenserats.



FOTO: DANIEL MELCHERT

Vitgumpad buskskvätta *S. m. maurus/variegatus*, 3K+ hane, Fårö, Gotland 12 maj 2015. Notera väl utbredd vit övergump som når långt upp på bakryggen samt vita nacksidor som nästan når hela vägen runt och endast separeras av en smal gråvit brygga – en kombination av karaktärer som inte är känd hos amurbuskskvättan. Många vitgumpade buskskvättor uppvisar dock mer begränsad utbredning av vitt i dräkten och kan då inte skiljas från amurbuskskvätta. Trots ett rikligt bildmaterial på denna individ är inget vitt synligt i stjärten och fågeln publiceras därmed som *maurus/variegatus* enligt Rk:s riktlinjer.



Häckningsutbredning hos de tre arterna svarthakad buskskvätta (röd), vitgumpad buskskvätta (blå) och amurbuskskvätta (gul).

Tabell 1. Aktuell taxonomi och utbredning

Västliga	Svarthakad buskskvätta <i>Saxicola rubicola</i> - <i>rubicola</i>, kontinentala Europa, NV Afrika och Turkiet. - <i>hibernans</i>, brittiska öarna, V Norge, V Iberiska halvön.
Östliga	Vitgumpad buskskvätta <i>Saxicola maurus</i> - <i>maurus</i>, V Sibirien och C Asien. - <i>hemprichii</i>, V om Kaspiska havet. - <i>variegatus</i>, Transkaukasus, NÖ Turkiet och V Iran. - <i>indicus</i>, Himalaya och N Indien. - <i>przewalskii</i>, V, C och S Kina. Amurbuskskvätta <i>Saxicola stejnegeri</i> , monotypisk. NÖ Asien.
Sydliga	Afrikansk buskskvätta <i>Saxicola torquatus</i> - 16 olika raser i Afrika och på de sydliga delarna av Arabiska halvön. Madagaskarbuskskvätta <i>Saxicola sibilla</i> , monotypisk. Madagaskar.



FOTO: GABRIEL NOREVIK

Amurbuskskvätta *S. stejnegeri*, 1K hona, Beidaihe, Kina september. Ett genomsnittligt utseende med en varmt rostbrun övergump. Denna varma rostbruna ton har i vårt material inte hittats hos vitgumpad buskskvätta, men vi anser att risken för feltolkningar orsakat av fotoeffekter och ljusförhållanden är stor. Av den orsaken krävs närvaro av mörka teckningar för publicering som amurbuskskvätta, och följaktligen skulle denna individ klassats som obestämd.



FOTO: GABRIEL NOREVIK

Amurbuskskvätta *S. stejnegeri*, 1K hona, Beidaihe, Kina september. En marginellt ljusare och inte lika varmt rostbrun, övergump som honan till vänster, men tack vare närvaro av mörka teckningar faller denna individ inom de uppställda kraven för publicering av amurbuskskvätta i Sverige, förutsatt att dräkten i övrigt ser bra (mörk och varm) ut.



FOTO: GABRIEL NOREVIK

Amurbuskskvätta *S. stejnegeri*, 2K+ hona, Beidaihe, Kina september. Denna hona visar de ljusaste och minst rödtonade övre stjärtäckarna (och därmed mest lik vitgumpad buskskvätta) av alla hösthonor i vårt material. Med andra ord, vi har inte hittat någon amurbuskskvättehona under hösten som närmar sig en ljus och neutralt sandfärgad gump.

GRUNDBESKRIVNING – HANNAR. Typiska fåglar känns igen enligt nedan (samtliga måttangivelser är hämtade från Shirihi & Svensson, 2018).

Vitgumpad buskskvätta *S. maurus*
S. m. maurus

Stjärt svart med 7–15 millimeter basalt vitt på innerfanen av de yttre stjärtpennorna (sällsynt något mer än så). Detta är vanligtvis dolt under stjärtäckarna, men på mer extrema fåglar kan ibland något vitt anas under gynnsamma förhållanden (till exempel på bilder där fågeln spörrar ut stjärten).

Övergumpen är ostreckad och till färgen rostorange till vit (beroende på grad av slitage). Utbredningen varierar, men är ofta generös och når då långt upp mot bakryggen.

De övre stjärtäckarna är vita med variabelt rostorange topp medan de är fräscha. De är vanligtvis helt fria från mörk streckning, men undantagsvis ses fåglar med diffust grå teckningar. Ett känt undantag: En fågel ringmärkt i Finland 2015 uppvisade smala distinkta svarta streck på ett par av de övre stjärtäckarna. Analys av mtDNA visade *maurus*, och kanske är det så att extrema *maurus* undantagsvis kan uppvisa udda streckade fjädrar (Aleksi Lehtikoinen and Martin Stervander in litt).

Värfåglarnas bröstfärg varierar avsevärt men

”... på mer extrema fåglar kan ibland något vitt anas under gynnsamma förhållanden ...

Vitgumpad buskskvätta *S. m. maurus*, 2K+ hona, Kazakstan september. Varma nyanser i den sandfärgade övergumpen är vanligt förekommande hos honor av vitgumpad buskskvätta under hösten, och med dessa rödtoner närvarande blir det också svårt att dra en gräns mot amurbuskskvättan. En övergump med detta utseende innebär således att fågeln publiceras som obestämd.

FOTO: BRITISH BIRDS RARITIES COMMITTEE



Vitgumpad buskskvätta *S. m. maurus*, 2K+ hona, Kazakstan september. En något kallare (mindre rostfärgad) övergump än både honan ovan och den ljusa amurbuskskvättehonan ovan till höger. Ur ett publiceringsperspektiv är en sådan övergump svårbedömd, och givet risken för feltolkningar av fotografier bör sådana individer lämnas obestämda.

FOTO: BRITISH BIRDS RARITIES COMMITTEE



Vitgumpad buskskvätta *S. m. maurus*, 2K+ hona, Kazakstan september. En ljus och nära neutralt sandfärgad gump. När gumpen, och inte minst övre stjärtäckarna, är så här ljusa utan brunröda toner är bedömningen som vitgumpad buskskvätta bekväm och okontroversiell. De diffusa grå spolstrecken på de övre stjärtäckarna ses emellanåt hos alla aktuella former och har ingen betydelse i bestämningsfrågan.

FOTO: BRITISH BIRDS RARITIES COMMITTEE

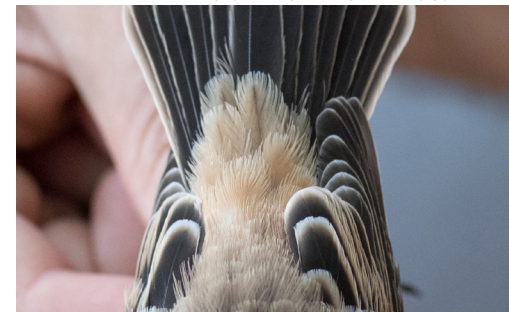




FOTO: MAGNUS HELLSTRÖM



FOTO: MAGNUS HELLSTRÖM

är ofta rätt ljust orange till aprikos. Utbredningen är också variabel, men ofta begränsad till de övre delarna av bröstet och diffust avgränsad nedåt och mot flankerna.

- ▶ Vårfåglarnas vita nacksidor är variabla, men ofta generöst långa bakåt. Hos de mest extrema individerna kan de från sidan verka nå hela vägen runt (likt halsbandsflugsnappare), men är alltid separerade av åtminstone en smal gråvit brygga mellan den svarta hjässan och manteln. Höjden på de vita nacksidorna är också ibland påtaglig, men det är viktigt att minnas att intrycket av denna i hög grad påverkas av huvudets vinkling.

S. m. hemprichii

Lik *maurus*, men skiljer sig enligt följande:

- ▶ Stjärt svart med 21–45 millimeter basalt vitt på innerfanet av de yttre stjärt pennorna. I flykten, eller då stjärten spärras ut något, skapar detta en mycket iögonfallande stenskvättelik teckning vilket gör denna form unikt lättbestämd inom komplexet. Som grundregel kan sägas att det vita når minst halvvägs ut mot stjärtspetsen, men trots detta (och på grund av de vanligtvis mörka ytterfanen) så är det oftast helt osynligt på en ihopslagen stjärt.
- ▶ Vårfåglarnas bröstfärg är variabel men i genomsnitt något mörkare tegelfärgad och ofta något mer kontrastrikt avgränsad än hos *maurus*.

Amurbusk-skvätta *S. m. stejnegeri*, honfärgad, Beidahe, Kina september. En något ljusare och mindre rödtonad individ som därför blir mer lik vitgumpad buskskvätta. Den djupa rosttonen i övergumpen talar dock för amurbusk-skvätta, men notera att den upplevda nyansen skiljer sig beroende på vinklarna. Mot bakgrund av risk för feltolkningar orsakat av fotoeffekter och ljusförhållanden har vi för svenska fynd valt att inte basera godkännanden enbart grundade på röda övergumpar, utan kräver också närvaro av mörka teckningar i de övre stjärttäckarna. Bildfågeln här skulle således falla utanför dessa ramar. Notera även den relativt grova näbben som är bra för amurbusk-skvätta.

S. m. variegatus

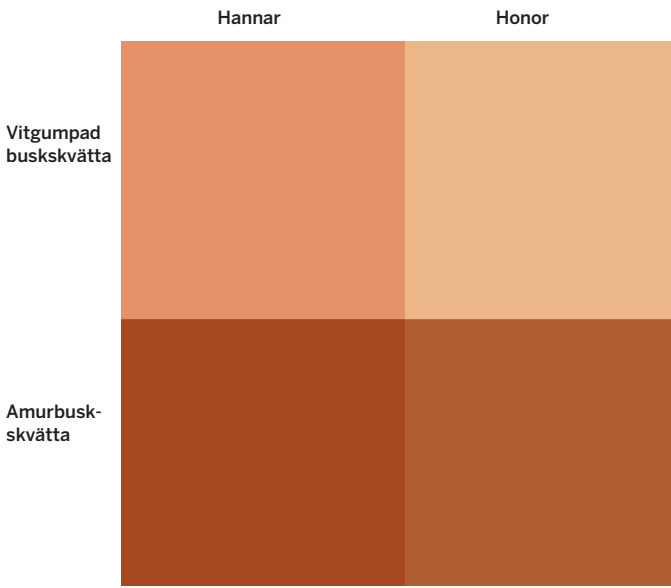
Fåtalig i museisamlingarna, och i kombination med ett rätt begränsat utbredningsområde samt svårigheten att bestämma underarten gör detta att kunskapsläget är förhållandevis dåligt. Lik *maurus*, men skiljer sig enligt följande:

- ▶ Stjärt svart med 13–27 millimeter basalt vitt på innerfanet av de yttre stjärt pennorna, det vill säga mitt emellan *maurus* och *hemprichii*. Som grundregel kan sägas att det vita som mest når halvvägs ut mot stjärtspetsen.
- ▶ Vårfåglarnas bröstfärg är variabel men i genomsnitt något mörkare tegelfärgad och ofta något mer kontrastrikt avgränsad än hos *maurus*.
- ▶ Störvuxen; den mest långvingade och kortbenta rasen.

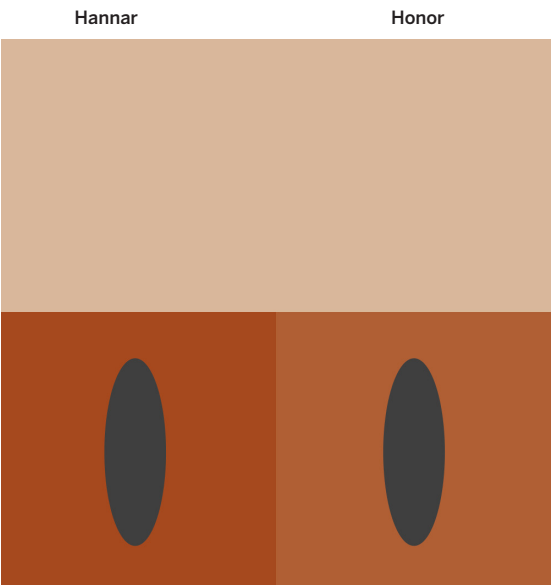
Amurbusk-skvätta *S. stejnegeri*

Överlag något mörkare med mer begränsade vita teckningar än *maurus*, och därför i vissa avseenden mer lik svarthakad buskskvätta.

- ▶ Stjärt helt svart hos 45 procent av fåglarna medan 65 procent visar 5–15 millimeter basalt vitt.
- ▶ Övergumpen är till färgen roströd till vit (beroende på grad av slitage). Utbredningen av denna är begränsad och når inte långt upp mot bakryggen (ger ofta ett lite mer kvadratisk intryck).
- ▶ De övre stjärttäckarna är vita med distinkt



Figur 1. Principiell beskrivning av färgsättningen på topparna på de övre stjärttäckarna hos vitgumpad buskskvätta och amurbusk-skvätta under hösten. Variationen är tydlig inom varje kategori och här avbildas medelvärden.



Figur 2. Principiell beskrivning av Rk:s krav på färgsättningen av topparna på de övre stjärttäckarna hos vitgumpad buskskvätta och amurbusk-skvätta under hösten. För vitgumpad buskskvätta är det bara de kallaste (minst röda) och ljusaste individerna som kan bli aktuella för publicering. Och för amurbusk-skvätta krävs närvaro av tydliga mörka teckningar.

avsatt mörkt och livligt roströd topp medan de är fräscha. Hos höstfåglar i NÖ Kina saknade 44 procent mörk streckning, 21 procent hade diffust grå teckning och 35 procent visade distinkt svart teckning (Hellström & Norevik, 2013). Till skillnad från svarthakad buskskvätta är denna streckning oregelbunden, både i utbredning (oftast bara ett fåtal streckade fjädrar, var som helst bland övre stjärttäckarna) och i form (enskilda sträck varierade i både storlek, form och position på fjädrarna).

- ▶ Vårfåglarnas bröstfärg varierar men är i genomsnitt något mörkare än *maurus*. Även utbredningen av bröstfärgen varierar kraftigt, men verkar generellt vara något mer generös än hos *maurus*.
- ▶ Vårfåglarnas vita nacksidor är något mer återhållsamt tecknade än hos *maurus*, både i längd och höjd, och lämnar ofta en bredare mörk brygga i nacken.
- ▶ Näbben är i genomsnitt något bredare än hos övriga taxa, och en del individer upplevs också som mer tjocknäbbade (i höjdd).



GRUNDBESKRIVNING – HONOR. Honor är generellt mer svårbestämda än hannarna, men de mest typiska fåglarna känns igen enligt nedan (samtliga måttangivelser är hämtade från Shirihai & Svensson, 2018).



FOTO: MATS WAERN

Vitgumpad buskskvätta *S. m. maurus*, hona, Kazakstan september. Den sena eftermiddagssolen ger fågeln ett lite mörkare helhetsintryck och förstärker de varma tonerna i övergumpen på ett sätt som får den att närma sig ljusare amurbusk-skvättor. Notera dock avsaknad av rosttoner i dräkten i övrigt och relativt tunn näbb, som är bra för vitgumpad buskskvätta. Skillnaderna är dock subtila och försvåras ofta av ljusförhållanden, fotoåtergivning med mera, vilket gör att vi ställt höga krav på fotodokumentationen av de svenska fynden.

Vitgumpad buskskvätta *S. maurus*

- Stjärt mörk.
- Övergumpen är ostreckad och till färgen varmt sandfärgad till vit (beroende på grad av slitage). Utbredningen varierar, men är ofta generös och når då upp mot bakryggen.
- De övre stjärttäckarna är basalt vitaktiga med diffust sandfärgade (ofta med tydligt varm ton) toppar medan de är fräscha. De är vanligtvis fria från mörk streckning, men undantagsvis ses fåglar med en diffust grå teckning.
- I fräsch höstdräkt är grundfärgen ljus och lite kallt sandfärgad med begränsad kontrast mellan ovan- och undersida, ibland påminnande om ökenstenskvätta.

S. m. hemprichii

Mycket lik *maurus*, och oftast inte möjlig att skilja från denna. Notera dock följande:

- Stjärt mörk med ibland 5–25 millimeter basalt ljust (smutsvit till buff, men ofta mörkare och då svårsett) på innerfanet av de yttre stjärtpenorna. Ses sällan under fältförhållanden.

S. m. variegatus

Förhållandevis dåligt känd (se hannarna ovan). Mycket lik *maurus*, och oftast inte möjlig att skilja från denna. Notera dock följande:

- Stjärt mörk med 0–15 millimeter basalt ljust (smutsvit till buff, ibland mörkare och då svårsett) på innerfanet av de yttre stjärtpenorna. Kräver handhållen fågel för att bedömas.

- Rätt storvuxen; den mest långvingade och kortbenta rasen.

Amurbuskskväta *S. stejnegeri*

Överlag något mörkare och varmare än *maurus*, och därför i vissa avseenden något mer lik svarthakad buskskväta.

- Stjärt helt mörk.
- Övergumpen är till färgen rostbrun till varmt sandfärgad, och endast en del av fåglarna verkar till sommaren slita fram en vit övergump. Utbredningen av gumpteckningen är begränsad och når inte långt upp mot bakryggen (ger ofta ett lite mer kvadratisk intryck).

- De övre stjärttäckarna är rostbruna till varmt sandfärgade, ibland med diffust vitnande baser. Hos höstfåglar i NÖ Kina saknade 40 procent mörk streckning, 34 procent hade diffust grå teckning och 26 procent visade distinkt svart teckning (Hellström & Norevik, 2013). Streckningens utseende varierar på samma sätt som hos hannar, beskrivna ovan.

- I fräsch dräkt är grundfärgen generellt rätt mörk, och ofta också varm med visst rödstick. Upplevs ofta något mer kontrastrik än *maurus* med mörkare ovansida och örntäckare mot varmare undersida. Ger vanligtvis inget ökenstenskvätte-liknande intryck.

- Näbb som hos hannar, beskrivna ovan.



GRANSKNINGEN. Totalt har 235 rapporter av östliga svarthakade buskskvättor inkommit till Rk genom åren. Efter ett omfattande arbete med bildinsamling fanns foton tillgängliga för 121 av dessa. I den första vändan sorterades 48 rapporter åt sidan eftersom de inte med rimliga krav uteslöt svarthakad buskskväta. Av kvarvarande 187 fynd av östliga fåglar kunde sju sorteras ut direkt som vitgumpad buskskväta av rasen *hemprichii* och tre som amurbuskskväta med stöd av befintliga DNA-analyser.

FOTO: JOHAN STENLUND



Vitgumpad buskskväta *S. m. maurus/variegatus/hemprichii*, 1K hona, Båstad, Skåne 24 oktober 2018. Könbestämningen ges av ljus vingundersida samt diffust tecknade övre stjärttäckare. Två generationer stjärtpenor liksom relativt brett ljustoppade handtäckare visar att detta är en ungfågel. Artbestämningen baseras på den över lag kalla och ljusa färgsättningen med ljust sandfärgad övergump utan några varmare inslag. Dräkter som denna – ljus och sval även för att vara en vitgumpad buskskväta – ligger utanför den kända variationen hos amurbuskskvättan. De diffusa grå spolstrecken på de övre stjärttäckarna ses emellanåt hos alla aktuella former och har ingen betydelse i bestämningsfrågan.

FOTO: GABRIEL NOREVIK

FOTO: GABRIEL NOREVIK



Två hannar amurbuskskväta *S. stejnegeri*, 1K till vänster och 2K+ till höger, Beidaihe, Kina september/oktober. Fågeln till vänster uppvisar typiskt färgsatta övre stjärttäckare med hantecknad skarp gräns mellan vit bas och bred roströd topp. Dessutom ses tydliga mörka teckningar i fjädern vilket är regelbundet förekommande hos amurbuskskväta. En fågel med detta utseende i Sverige hade godkänts för publicering, förutsatt att dräkten i övrigt ser bra ut. Till höger ses en adult fågel med exceptionellt ljusa övre stjärttäckare – den ljusaste vi har hittat bland alla amurbuskskvätehannar oavsett ålder, omöjliga att skilja från vitgumpad buskskväta.

För ytterligare en fågel (från 1977) fanns en sparad stjärtpena fasttejp på Rk-blanketten, och analys av mtDNA vid Naturhistoriska riksmuseet i Stockholm under februari 2021 visade att detta var en vitgumpad buskskväta (Niclas Gyllenstrand in litt.). Samtliga kvarvarande fotograferade fåglar (103 exemplar) sorterades preliminärt in i tre kategorier: vitgumptyper (33 exemplar), amurtyper (11 exem-

FOTO: BRITISH BIRDS RARITIES COMMITTEE



Två vitgumpade buskskvättor, båda 1K hannar, Kazakstan *S. m. maurus* september samt Norge *S. m. maurus/variegatus*, oktober 2020 (DNA). Bilderna visar exempel på variation i färgsättningen av de övre stjärttäckarna. Till vänster ses en individ med svalare färgsättning (nära neutralt sandfärgad med små varmare inslag) vilket i Sverige hade kunnat ligga till grund för godkännande som vitgumpad buskskväta. De roströda stjärttäckarna till höger är mer besvärliga och kan inte skiljas från amurbuskskväta.

FOTO: EGIL WEEN



Vitgumpad buskskväta *S. m. maurus/variegatus*, 1K hane, Norge september 2020 (DNA). Denna individ är ett bra exempel på svårigheten att bestämma unga hannar. Det enda man har att tillämpa är den allmänna färgsättningen, där amurbuskskvättan är genomsnittligt varmare roströd. Notera också att detta är samma individ som ovan till höger och att de övre stjärttäckarna här ter sig ljusare. Färgbedömningar från foton är ofta vanskliga och utan DNA-stöd hade en sådan här fågel fått lämnas som obestämd.

plar) och okänd typ (59 exemplar) innehållande svårplacerade individer. För de senare fåglarna, samt för de kvarstående individerna utan foto och utan DNA-stöd, tog resan slut här, och dessa kommer alltså att möta framtiden som obestämda vitgumpade/amurbuskskvättor. De 44 vitgump- och amurtyperna togs därefter vidare för slutdiskussion.



KRITERIER FÖR PUBLICERING. Inom vitgumpad buskskväta: På grund av individuella variationer i bröstets teckning anser vi att stjärtteckningen är den enda framkomliga vägen för underartsbestämning.

Hannar: Givet att vissa *variegatus* har mer återhållsamt vita stjärtpennebaser ser vi i dag ingen möjlighet att i fält säkert skilja *maurus* från sådana *variegatus*. Samtliga mörkstjärtade vitgumpade buskskvättor publiceras därför som *maurus/variegatus*. Ett motsvarande överlapp finns även mellan *variegatus* och *hemprichii*, med den skillnaden

FOTO: BRITISH BIRDS RARITIES COMMITTEE



att teckningen då ligger fullt synlig längre ut på stjärten. Tveksamheter i dokumentationen av utbredningen av vitt kan därför medföra publicering som *variegatus/hemprichii*. De flesta av de svenska fynden av vitstjärtade fåglar har dock varit mer generöst tecknade och publiceras därför som säkra *hemprichii*.

Honor: Formerna *maurus* och *variegatus* betraktas som oskiljaktiga, och för många *hemprichii* gäller samma sak. En del av de senare uppvisar dock synligt basalt ljust (smutsvit till buff) på innerfanet av de yttre stjärtpennorna. Om detta dokumenteras ordentligt finns möjlighet att överväga publicering till underart.

Mellan vitgumpad buskskvätta och amurbuskskvätta: Att med säkerhet skilja vitgumpad buskskvätta (*hemprichii*-hannar borträknade) och amurbuskskvätta åt är aldrig enkelt – inte under någon årstid och inte i någon dräkttyp. Hos vårhannar finns en konsekvent variation att arbeta med, men i fräscha höstdräkter, oavsett kön och ålder, är situationen mer problematisk. Att vitgumpade buskskvättor under hösten är generellt ljusare, och amurbuskskvättor generellt mörkare, är svåränvänt i praktiken och utmaningen består i att formulera användbara kriterier som utesluter syskonartens kända variation (eller om man så vill, definiera de unika ändarna på de båda normalfördelade variationerna).

Vitgumpad buskskvätta *S. m. maurus*, 1K hanne, Kazakstan september. En ljust och kallt färgad individ. De övre stjärtäckarna (syns ej på bilden) är nära neutralt sandfärgade och sammantaget faller denna individ inom ramarna för godkännande i Sverige.

Vi genomförde en större genomgång av höstfåglar (>400 individer av båda arterna) och hittade stöd för att använda färgsättningen av övergumpen/övre stjärtäckarna som sorteringsnyckel – variationen inom de båda arterna var där mindre än i övriga delar av dräkten. Grundregeln, att vitgumpad buskskvätta uppvisar en ljusare och kallare (mindre röd) övergump än amurbuskskvättans mörkare och varmare (rödare) dito, är tydlig. Ett överlapp finns, men med en regel som kombinerar fågelns generella utseende med övergumpens färgsättning anser vi att man når en väg framåt som ger acceptabel säkerhet i bestämningarna. För individer som generellt ser lovande ut (enligt beskrivningar ovan) ger då regeln möjlighet att publicera de fåglar som visar de ljusaste övergumparna som vitgumpad buskskvätta och fåglar med de mörkaste övergumparna som amurbuskskvätta. Eftersom honor av vitgumpad buskskvätta generellt uppvisar en ljusare och kallare färgsättning än hannarna kommer denna metod ofrånkomligen att resultera i en överrepresentation av honor.

Bildgranskning av buskskvättor försvåras ofta av att färgintryck varierar under skilda ljusförhållanden. Ett bra fotomaterial, helst med många bilder i olika vinklar och i olika ljusförhållanden, underlättar bedömningar i hög grad. Det är därför ingen tillfällighet att de allra flesta av de vassare kandidaterna var sentida fynd, efter digitalkamerornas inträde i Fågelsverige.

Vårhannar: För att kvala in för publicering som vitgumpad buskskvätta vill man se en ordentligt tilltagen vit övergump som når långt upp mot bakryggen i kombination med mycket vitt i halssidorna (med endast smal mörk brygga i nacken). Publicering som amurbuskskvätta är mer problematisk eftersom artens mer återhållsamma vita teckningar inte är ovanliga även hos vitgumpade buskskvättor. Endast fåglar med extremt tecknade övre stjärtäckare med distinkt mörk streckning i kombination med i övrigt typisk dräkt skulle teoretiskt kunna övervägas för publicering.

Vårhonor: Den andel *hemprichii*-honor som uppvisar synligt basalt ljust i stjärten (enligt ovan) skulle kunna övervägas för publicering, men bland mörkstjärtade fåglar är det i dagsläget tveksamt om det förekommer så pass extrema individer att man vågar ta ställning om arttillhörighet. I så fall skulle detta sannolikt inbegripa en ovanligt generöst utbredd och rent vit övergump (vitgumpad buskskvätta) eller en varmt rostbrun övergump med närvaro av distinkta mörka teckningar på övre stjärtäckare (amurbuskskvätta).

Hösthannar: Hos adulta (2K+) hannar av vitgumpad buskskvätta är ovan nämnda karaktärer för vårhannar ibland möjliga att spåra även i



FOTO: ULF ÖHMAN

Obestämd amur/vitgumpad buskskvätta *S. maurus/stejnegeri*, 1K hanne, Haparanda Sandskär, Norrbotten 27 september 2015. Distinkt avsatta vita baser på övre stjärtäckare och svartmuskiga örontäckare ger att detta är en hanne, och ljus tygel och strupe tillsammans med brett vittoppade handtäckare visar att det är en ungfågel. Den här individen uppvisar mycket av det man önskar av en amurbuskskvätta; mörkt roströda toppar på övre stjärtäckare i kombination med en överlag varmt rostfärgad dräkt. Dessvärre kan vissa vitgumpade buskskvättor närma sig detta utseende, och utan närvaro av distinkta svarta teckningar i övre stjärtäckarna faller den ändå utanför de uppställda ramarna och lämnas som obestämd.

fräsch höstdräkt. Men hos både dessa och unga (1K) hannar varierar grundfärgen i relativt hög grad, och det är bara de ljusaste fåglarna som kan vara aktuella för publicering. Hos sådana vill man se en ljus och kall färgsättning över lag, och topparna på de övre stjärtäckarna ska vara sandfärgade (på sin höjd med en svagt varmare nyans, men utan något rödstick). Acceptabla amurbuskskvättor ska å sin sida ha en mörk och varm färgsättning och uppvisa en kombination av distinkt avsatta mörkt roströda toppar på de övre stjärtäckarna samt närvaro av distinkt mörk streckning på en eller flera övre stjärtäckare.

Hösthonor (inklusive honfärgade unga hannar): För att kunna övervägas för publicering ska en vitgumpad buskskvätta uppvisa en ljus och kallt sandfärgad dräkt. De övre stjärtäckarna ska vara ljusa och kallt färgsatta; från ljust sandfärgade till vita, på sin höjd med svagt varmare inslag. En publiceringsduglig amurbuskskvätta ska ha en mörkare och varmare färgsättning. Övergumpen ska uppvisa kombinationen av mörk och varm rostbrun grundfärg och närvaro av distinkt mörk streckning på en eller flera övre stjärtäckare.



FOTO: PETTERI HYTÖNEN

Amurbuskskvätta *S. stejnegeri*, 1K hanne, Espoo, Finland, oktober 2018 (DNA). En fågel som i de flesta avseenden liknar den från Haparanda Sandskär till vänster. Notera dock den distinkta svarta teckningen på en av stjärtäckarna – en teckning som tillsammans med den i övrigt varma dräkten hade legat till grund för ett godkännande i Sverige. Notera att sådana teckningar inte alltid sitter vid fjädertoppen och är lättsedda i fält, utan kan som här vara placerad en bit in på fjädern. På handhållna individer bör man därför ta sig tid att sära på fjädrarna.

FOTO: JARI KALTIALA



FOTO: LEIF BLIDSTRÖM



Amurbuskskvätta, *S. stejnegeri*, 1K+ hona, Malå, Lappland 30 oktober 2015. Avsaknaden av vita baser på de övre stjärtäckarna visar att detta är en hona, men tyvärr medger inte bildvinklarna en säker åldersbestämning. Artbestämningen baseras på de övre stjärtäckarna som är mörkt och varmt rostbruna med relativt tydliga mörka teckningar på några av de längsta fjädrarna, samt på den över lag rätt mörka dräkten.

BESLUT OM ARTBESTÄMNING. Den genomgång som vi har gjort har redovisats för Raritetskommittén som har ställt sig bakom våra bedömningar.

Som framgått ovan finns inget som i dag tyder på att de båda arternas extremdräkter överlappar varandra, och mot den bakgrunden är det vare sig konstruktivt eller försvarbart att upprätthålla det moratorium och det krav på DNA som vilat över komplexet. Efter noggrann genomgång av nyckel-karaktärerna hos de svenska vitgump- och amur-typerna beslutades därför att utöver de befintliga sju *hemprichii*-hannarna, den enda sekvenserade vitgumpade buskskvätten och de tre sekvenserade amurbuskskvättorna, också godkänna ytterligare 16 individer till art, trots att dessa saknar stöd från DNA-analys (se tabell 2). Gemensamt för dessa var kombinationen av typiska kritiska dräktdetaljer och god fotodokumentation.

Vi är medvetna om att många goda vitgumpade och amurbuskskvättor faller utanför de ramar vi ställt upp, men den påtagliga dräktvariationen inom de båda arterna gör att endast ytterligheterna kan bestämmas. Detta beslut kan ses kontroversiellt i den mening att de flesta andra europeiska länder ännu inte beaktar fältfynd utan stöd av DNA, men vi tror att fler raritetskommittéer kommer att följa framöver. Vi känner oss övertygade om att detta är rätt steg att ta och vi tror att detta kanske egentli-gen inte är mer radikalt än att ta ställning kring till exempel vissa trutarter, stäpp-/saxaulsångare eller rost-/moltoni-/rödstrupig sångare. **41**

Artikeln i korthet

Vårhannar:

► Fåglar med generöst utbredda vita övergumpar och halssidor kan publiceras som vitgumpad busk-skvätta.

Höstfåglar:

- Extremindivider av de båda arterna överlappar inte i utseende.
- Fokus ska riktas mot övergump/övre stjärttäckare: Neutralt sandfärgade (på sin höjd med små varma inslag) till vita publiceras som vitgumpad busk-skvätta medan rostbrun/-röd med tydlig streckning publiceras som amurbuskskvätta.
- Mellanvarianter lämnas obestämda.
- Foton är viktiga. Bildserier i olika vinklar och ljus, helst med olika kameror, underlättar i hög grad.

TACK. Vi vill framföra ett stort tack till fotograferna i Bei-daihe och Kazakstan, Gabriel Norevik, Marcus Danielsson och British Birds Rarities Committee team (Tim Jones, Jack Ashton-Booth, Chas Holt and Reg Thorpe and Chokpak ring-ing station, Kazakstan), liksom till alla er som självilligt ställt upp med foton till både granskningen och till artikeln.

Tack också till Alexander Hellquist för kloka synpunkter på manus.

Tabell 2. Av Raritetskommittén till art godkända svenska fynd av vitgumpade och amurbuskskvättor

► Vitgumpad buskskvätta <i>Saxicola maurus</i> (23 fynd)			
► <i>maurus/variegatus</i>			
1.	20 september 1977:	2K+ hanne ringm. Ottenby, Öl. (DNA)	
2.	12 maj 2015:	3K+ hanne, Ava, Gtl.	
3.	22 maj 2018:	3K+ hanne, Purpurdammarna, Ottenby, Öl.	
► <i>hemprichii</i>			
1.	27 maj 2008:	2K+ hanne, Långasand, Hl.	
2.	6 juni 2010:	2K+ hanne, Gotska Sandön, Gtl.	
3.	2 november 2011:	1K hanne, Lerhamn, Sk.	
4.	15 april 2014:	2K hanne, Morups Tänge, Hl.	
5.	2 juni 2016:	2K hanne, Torslandaviken, Boh.	
6.	29 april 2019:	2K hanne, Hoburgen, Gtl.	
7.	21 maj 2019:	2K+ hanne, Lindö udde, Bl.	
► <i>hemprichii/variegatus</i>			
1.	1 maj 2006:	2K hanne,Tofta, Gtl.	
2.	25 april 2011:	2K+ hanne, Södra Oset, Vässledasjön, Sm.	
► <i>maurus/hemprichii/variegatus</i>			
1.	29 september 1980:	1K hona, ringm. Ottenby, Öl.	
2.	9 oktober 2002:	1K honf., Nabben, Falsterbo, Sk.	
3.	16 oktober 2006:	1K honf., Nidingen, Hl.	
4.	11 september 2007:	1K hona ringm., Haparanda sandskår, Nb.	
5.	22 september 2009:	1K+ hona, Rödkallen, Nb.	
6.	20 september 2013:	2K+ hona, Gran, Vb.	
7.	26 september 2016:	1K hona, Ganlet, Vg.	
8.	27 september 2016:	1K honf., Utlångan, Bl.	
9.	9 oktober 2016:	2K+ hona, Mellby, Öl.	
10.	25 september 2018:	1K hona, Torslandaviken, Boh.	
11.	24 oktober 2018:	1K hona, Båstad, Sk.	
► Amurbuskskvätta <i>Saxicola stejnegeri</i> (4 fynd)			
1.	2 oktober 2008:	1K hanne, Landsort, Srm. (DNA, Naturhist. riksmuseet)	
2.	9 oktober 2015:	1K hanne, Kungsstenarna, Ottenby, Öl. (DNA)	
3.	30 oktober 2015:	1K+ hona, Malå, Lpl.	
4.	20 september 2016:	1K hona, ringm. Flommen, Falsterbo, Sk. (DNA)	

REFERENSER

Andersson, R. 2019. Plumage variation of males in Scandina-vian populations of European Stonechat *Saxicola rubicola*. *Ornis Svecica*, 29, 76-83. doi.org/10.34080/os.v29.19691.

Hellström, M. & Norevik, G. 2013. The uppertail-covert pat-tern of "Stejneger's Stonechat" *British Birds* 107:692–700.

Hellström, M. & Waern, M. 2011. Field identification and age-ing of Siberian Stonechats in spring and summer. *British Birds* 104:236–254.

Lagerqvist, M., Jirle, E., Tyrberg, T. & Fromholtz, J. 2019. Knöl-svärta blir två arter. Rapport nr 10 från BirdLife Sveriges Taxonomikommitté. *Vår Fågelvärld* 2/19, 48–52.

Norevik, G., Hellström, M., Liu, D. & Petersson, B. 2020. *Ageing & Sexing of Migratory East Asian Passerines*. Avium förlag AB, Mörbylånga.

Robertson, I.S. 1977. Identification and European status of eastern Stonechats. *British Birds*, 70:237–245.

Shirihai, H. & Svensson, L. 2018. *Handbook of Western Pale-arctic Birds*. Helm, London.

Stepanyan, L. S. 1990. [*Conspectus of the Ornithological Fauna of the USSR*.] Akademkniga, Moscow.

Svensson, L., Tyrberg, T., Fromholtz, J. & Jirle, E. 2012. För-ändringar i listan över Holarktisk fåglar. Rapport nr 4 från SOF:s Taxonomikommitté. *Vår Fågelvärld* 6/12, 42–49.

Urquhart, E. 2002. *Stonechats: A Guide to the Genus Saxi-cola*. Christopher Helm, London.

Vaurie, C. 1959. *The Birds of the Palearctic Fauna*. A systema-tic reference: order Passeriformes. Witherby, London.

Bilaga 1: Samtliga till Raritetskommittén rapporterade svenska fynd av östliga buskskvättor (till och med 2019)

Förstadatum	Dokumentation	Antal	Ålder/kön	Övrigt	Lokal	Landskap	Bedömning
1964-09-27		1	honf		Sandemar	Srm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1965-09-26		1	honf		Hjälstaviken	Upl	Ob. vitgumpad/amur
1975-10-25		2	2 ex honf	Ringm	Björkesåkrasjön	Sk	Ob. vitgumpad/amur
1976-10-02	F	1	1k hanne	Ringm	Utklippan	Bl	Ob. vitgumpad/amur
1977-09-20	DNA	1	2k+ hanne	Ringm	Ottenby	Öl	Vitgumpad buskskvätta
1977-11-13		1	honf		Sotö	Boh	Ob. vitgumpad/amur
1978-03-18		1	hona	Ringm	Skanörs Ljung	Sk	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1978-10-06		1	honf		Ottenby	Öl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1978-10-07		1	honf		Ågestasjön	Srm	Ob. vitgumpad/amur
1978-10-10	F	1	1k hanne	Ringm	Hammarö	Vrm	Ob. vitgumpad/amur
1978-10-28		1	hanne		Skanörs Ljung	Sk	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1979-10-21	F	1	honf		Södra lundspetsen, Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1979-11-10	F	1	honf		Beijershamn	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1980-05-14	F	1	hanne		Kungsstenarna, Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1980-06-03	F	1	hona	Ringm	Utklippan	Bl	Ob. vitgumpad/amur
1980-09-29	F	1	1k hona	Ringm	Ottenby	Öl	Vitgumpad buskskvätta
1980-10-18		2	2 ex honf		Landsort	Srm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1980-10-19		1	honf		Hoburgen	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
1980-10-24		1	honf		Sibyllas Jaktstuga, Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1980-10-24		1	honf		Schäferiängarna, Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1980-11-01		1	honf		Ågestasjön	Srm	Ob. vitgumpad/amur
1980-11-01	F	1	1k hona	Ringm	Nidingen	Hl	Ob. vitgumpad/amur
1981-05-10	F	1	hona		Utklippan	Bl	Ob. vitgumpad/amur
1981-05-11	F	1	hanne		Utklippan	Bl	Ob. vitgumpad/amur
1981-09-20		1	honf		Svenska Högarna	Upl	Ob. vitgumpad/amur
1981-09-28	F	1	1k hona	Ringm	Flommen, Falsterbo	Sk	Ob. vitgumpad/amur
1981-10-06		1	honf		Flommen, Falsterbo	Sk	Ob. vitgumpad/amur
1981-10-08		1	2k+ hanne		Umeå uthamn, Holmsund	Vb	Ob. vitgumpad/amur
1981-10-28		1	honf		Ölands södra udde	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1981-10-28		1	honf		Schäferiängarna, Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1982-04-10	F	1	hona		Karpalunds dammar	Sk	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1982-10-05	F	1	hona	Ringm	Hoburgen	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
1982-10-10	F	1	honf		Segerstads fyr	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1982-10-11		1	honf		Göta älv, Trollhättan	Vg	Ob. vitgumpad/amur
1983-05-05		1	hanne		Lunds reningsverk	Sk	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1983-05-09		1	hanne		Hanö	Bl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1983-05-14		1	hanne	Ringm	Holmögadd	Vb	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1984-09-23		1	honf		Grötvik	Hl	Ob. vitgumpad/amur
1984-10-01		1	honf	Ringm	Svenska Högarna	Upl	Ob. vitgumpad/amur
1984-10-06		1	honf		Häradskär	Ög	Ob. vitgumpad/amur
1985-05-13	F	1	2k hanne		Faludden	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
1985-10-10	F	1	honf		Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1987-04-05	F	1	hona		S Lundparkeringen, Ottenby	Öl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1987-09-25	F	1	1k hanne		Svenska Högarna	Upl	Ob. vitgumpad/amur
1987-09-29		2	honf		Eggegrund	Gstr	Ob. vitgumpad/amur
1987-10-11		1	honf		Boterstena, Mariestad	Vg	Ob. vitgumpad/amur
1987-10-20		1	honf		Södra lundparkeringen, Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1988-05-13	F	1	hanne		Utlångan	Bl	Ob. vitgumpad/amur
1988-08-29		1	honf		Reveln, Torö	Srm	Ob. vitgumpad/amur
1988-09-17		1	honf		Holmsunds hamn	Vb	Ob. vitgumpad/amur

Förstadatum	Dokumentation	Antal	Ålder/kön	Övrigt	Lokal	Landskap	Bedömning
-------------	---------------	-------	-----------	--------	-------	----------	-----------

1988-10-06	F	1	1k hanne	Ringm	Svenska Högarna	Upl	Ob. vitgumpad/amur
1988-10-14	F	1	1k hanne		Övre Segerstad	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1988-10-17		1	honf		Näsbybadet	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1988-10-20		1	honf		Hulterstad strand	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1988-10-21		1	honf		Sebybadet	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1988-10-22		1	honf		Näsbybadet	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1989-04-15		1	honf		Läskär, Torö	Srm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1989-04-15		1	hona		Sibyllas, Ottenby	Öl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1989-05-02		1	hona		Utlången	Bl	Ob. vitgumpad/amur
1989-05-12		1	hona		Utlången	Bl	Ob. vitgumpad/amur
1989-10-07	F	1	1k honf	Ringm	Hartsö-Enskär	Srm	Ob. vitgumpad/amur
1989-10-20		1	honf		Smygehuk	Sk	Ob. vitgumpad/amur
1990-01-20		1	hanne		Hornborgasjön	Vg	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1990-05-06	(F)	1	hanne		Hoburgen	Gtl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1990-05-27	(F)	1	hanne		Holmö by	Vb	Ob. vitgumpad/amur
1990-07-15	F	1	hanne		Hemmesjö G:a kyrka	Sm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1990-08-12		1	2k+ hanne		Haparanda Sandskär	Nrk	Ob. vitgumpad/amur
1990-09-11	(F)	1	honf		Eggegrund	Gstr	Ob. vitgumpad/amur
1990-09-24	F	1	2k+ hanne		Svenska Högarna	Upl	Ob. vitgumpad/amur
1990-09-25		2	2 ex honf		Eggegrund	Gstr	Ob. vitgumpad/amur
1990-10-14	F	1	honf		Lindö udde	Bl	Ob. vitgumpad/amur
1991-04-13	F	1	hanne		Skåre	Sk	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1991-05-05	F	1	hanne		Landsort	Srm	Ob. vitgumpad/amur
1991-05-11		2	2 honor		Hagestad	Sk	Ob. vitgumpad/amur
1991-06-08		1	hanne		Stora Fjäderägg	Vb	Ob. vitgumpad/amur
1991-09-04		1	honf		Dalsjö, Överboda	Vb	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1991-10-07	(F)	1	honf		Närsholmen	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
1991-10-09		1	honf		Eggegrund	Gstr	Ob. vitgumpad/amur
1991-10-11		2	honf		Eggegrund	Gstr	Ob. vitgumpad/amur
1991-10-15	F	1	honf		Dasset, Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1991-10-16		1	honf		Utlången	Bl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1991-10-22		1	honf		Nabben, Falsterbo	Sk	Ob. vitgumpad/amur
1991-10-25	F	1	1k hanne		Schäferi (andfånget)	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1991-10-27	F	1	honf		Ågestasjön	Srm	Ob. vitgumpad/amur
1991-12-29	F	1	honf		Ankarudden, Torö	Srm	Ob. vitgumpad/amur
1992-04-12		1	hona		Påarp	HI	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1992-08-24		1	honf		V. Fäbodberget, Härnösand	Ång	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1992-09-19		1	1k hanne		Stora Fjäderägg, Umeå	Vb	Ob. vitgumpad/amur
1993-05-10		1	hanne		Närsholmen	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
1993-05-21	(F)	2	hanne + hona		Svenska Högarna	Upl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1993-09-04		1	honf		Lindånget, Orsa k.n	Dlr	Ob. vitgumpad/amur
1993-10-02		1	honf		Holmöby, Holmön	Vb	Ob. vitgumpad/amur
1993-10-10		1	-		Herrhamraängarna, Torö	Srm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1993-10-16		1	1k hanne		Falsterbohus, Falsterbo	Sk	Ob. vitgumpad/amur
1993-10-22		1	honf		Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1993-10-31		1	honf		Grumpvik, Vamlingbo	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
1994-05-10	(F)	1	hanne		Utklippan	Bl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1994-05-13		1	hanne		Listångarna, Hammars	Gtl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1994-05-21		1	hanne		Ravlunda skjutfält	Sk	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1994-05-21		1	hona		Ölands södra udde	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1994-09-17		1	honf		Måsån, Örnsköldsvik	Ång	Ob. vitgumpad/amur
1994-09-24	F	1	honf		Björn	Upl	Ob. vitgumpad/amur
1994-11-07		1	honf		Knösen, Skanör	Sk	Ob. vitgumpad/amur
1994-11-19	(F)	1	honf		Hallbjens, Sunde	Gtl	Ob. vitgumpad/amur

Förstadatum	Dokumentation	Antal	Ålder/kön	Övrigt	Lokal	Landskap	Bedömning
-------------	---------------	-------	-----------	--------	-------	----------	-----------

1995-01-08	F	1	honf		Silvåkrakärret, Krankesjön	Sk	Ob. vitgumpad/amur
1995-04-09		1	hanne		Malmö hamn	Sk	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1995-04-30		1	hanne		Hanö	Bl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1995-06-13		1	hanne		Utlången	Bl	Ob. vitgumpad/amur
1995-09-04		1	1k hanne		Kållaköp, Göteryd	Sm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1995-10-04		1	honf		Gubbanåsan, Getterön	HI	Ob. vitgumpad/amur
1995-10-08		1	honf		Tullgarnsnäs	Srm	Ob. vitgumpad/amur
1995-10-13		1	honf		Hålnäs, Sandby skjutfält	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1995-10-15		1	honf		Sjöryd, Dettern	Vg	Ob. vitgumpad/amur
1995-10-17		1	honf		Saltmar, Landsort	Srm	Ob. vitgumpad/amur
1995-11-01		1	honf		Skanörs soptipp	Sk	Ob. vitgumpad/amur
1996-05-14		1	hona		Kåse huvud, Kåseberga	Sk	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1996-05-16		1	hanne		Lökskär, Huvudskär	Srm	Ob. vitgumpad/amur
1996-05-17	Video	1	hanne		Västerbyhytta, Söderbärke	Dlr	Ob. vitgumpad/amur
1996-05-22		1	hona		Närsholmen	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
1996-10-13		1	honf		Nagelhamnsviken, Obbola	Vb	Ob. vitgumpad/amur
1996-10-13		1	-		Angarnsjöängen	Upl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1996-10-15	F	1	honf		Stenåsabadet	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1996-10-16	F	1	honf		Näsby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
1997-04-26	F	1	hanne		Bostorp	Öl	Svarthakad buskskvätta
1997-05-08		1	hanne		Harstena, Gryts skärgård	Ög	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1997-10-11	F	1	1k hanne	Ringm	Eggegrund	Gstr	Ob. vitgumpad/amur
1998-04-20		1	2k hanne		Rosenlundsfälten, Jönköping	Sm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1998-04-21		1	hanne		Ottenby	Öl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1998-06-20		1	hanne		Harö by, Värmdö	Upl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
1998-10-29		1	honf		Millesviks kyrka, Värmlandsnäs	Vrm	Ob. vitgumpad/amur
1998-11-01	F	1	1k hanne		Björka lertag	Nrk	Ob. vitgumpad/amur
1999-05-13		1	hona		Hasselstad, Ronneby	Bl	Ob. vitgumpad/amur
1999-05-13	F	1	hanne		Stavstensudden, Trelleborg	Sk	Svarthakad buskskvätta
1999-09-29		1	honf		Landsort	Srm	Ob. vitgumpad/amur
2000-05-31		1	hanne		Lilla Tvåtjärnen, Norberg	Vstm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2000-06-24		1	2k hanne		Stora Fjäderägg	Vb	Ob. vitgumpad/amur
2000-09-23		1	honf		Örskär	Upl	Ob. vitgumpad/amur
2000-09-27	F	1	honf		Sandby skjutfält	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2000-10-03	F	1	honf		Stenåsa	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2000-10-21		1	honf		Norrhamn, Landsort	Srm	Ob. vitgumpad/amur
2000-10-22	F	1	honf		Glimminge mosse, Gislöv	Sk	Ob. vitgumpad/amur
2001-04-30	F	1	2k hanne		Stora Brunneby strand	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2001-09-23	F	1	hona		Stenåsabadet	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2001-09-24		1	honf		Ölands norra udde	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2001-10-04	F	1	hona		S. lunden, Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2001-10-06	F	1	1k honf		Seby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2002-04-18	F	1	hanne		Skogshall, Nyköping	Srm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2002-06-07		1	hona		Bredsandsudde, Gotska Sandön	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
2002-10-09	F	1	1k honf		Nabben, Falsterbo	Sk	Vitgumpad buskskvätta
2002-10-11	F	1	honf		NV Ottenbylund	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2003-03-24		1	hanne		Ödängla, Mönsterås	Sm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2003-04-28	F	1	hanne		Herrhamra ängar, Torö	Srm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2003-05-10		1	hanne		Faludden	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
2003-06-03		1	hanne		Utklippan	Bl	Ob. vitgumpad/amur
2003-10-22	F	1	honf		Holms fiskeläge, Vamlingbo	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
2004-10-05	F	1	honf		Haken, Abbekås	Sk	Ob. vitgumpad/amur
2004-10-22	F	1	honf		Kungsgården, Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2004-10-24	F	1	honf		Brudarebacken	Vg	Ob. vitgumpad/amur

Förstadatum	Dokumentation	Antal	Ålder/kön	Övrigt	Lokal	Landskap	Bedömning
-------------	---------------	-------	-----------	--------	-------	----------	-----------

2005-06-12		1	hanne		Tavasten	Vb	Ob. vitgumpad/amur
2005-09-28	F	1	1k hanne		Bohus-Malmön, Sotenäs	Boh	Ob. vitgumpad/amur
2005-10-03	F	1	1k hanne		Löddesnäs	Sk	Ob. vitgumpad/amur
2005-10-24		1	-		Ölmeviken, Ölmeviksområdet	Vrm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2006-05-01	F	1	2k hanne		Tofta	Gtl	Vitgumpad buskskvätta
2006-09-25	F	1	honf		Skedstadudden	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2006-10-01	F	1	2k+ hanne		Kärrsviken, Rörö	Boh	Ob. vitgumpad/amur
2006-10-03	F	1	honf		Ursholmen, Koster	Boh	Ob. vitgumpad/amur
2006-10-16	F	1	1k honf		Nidingen	HI	Vitgumpad buskskvätta
2006-10-22	F	1	honf		Sydmaden, Hullsjön	Vg	Ob. vitgumpad/amur
2006-10-24		1	honf		Erstavik	Srm	Ob. vitgumpad/amur
2007-09-11	F	1	1k hona	Ringm	Sydön, Haparanda Sandskär	Nb	Vitgumpad buskskvätta
2007-10-05	F	1	honf		Östergarnsholm	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
2007-10-21		1	honf		Utö	Srm	Ob. vitgumpad/amur
2008-05-23	F	1	hona		Bredsandsudde, Gotska Sandön	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
2008-05-27	F	1	2k+ hanne		Långasand, Eftra	HI	Vitgumpad buskskvätta
2008-06-06		1	hanne		Vombs boställe	Sk	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2008-09-12	F	1	2k+ hanne		Skillingaryds dämme	Sm	Ob. vitgumpad/amur
2008-10-02	F, DNA	1	1k hanne		Landsort	Srm	Amurbuskskvätta
2008-10-12	F	1	honf		Foteviken	Sk	Ob. vitgumpad/amur
2008-10-19	F	1	honf		Habygården, Ramsvikslandet	Boh	Ob. vitgumpad/amur
2008-11-01	F	1	hanne		Vässledasjön	Sm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2008-11-16	F	1	honf		Idelund, Fjärås	HI	Ob. vitgumpad/amur
2009-09-22	F	1	hona		Rödkallen	Nb	Vitgumpad buskskvätta
2010-06-06	F	1	2k+ hanne		Gotska Sandön	Gtl	Vitgumpad buskskvätta
2011-04-25	F	1	2k+ hanne		Södra oset, Vässledasjön	Sm	Vitgumpad buskskvätta
2011-05-27		1	hanne		Vadstena	Ög	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2011-10-25	F	1	1k hanne		Saltmar, Landsort	Srm	Ob. vitgumpad/amur
2011-10-26	F	1	2k+ hanne		Utklippan	BI	Ob. vitgumpad/amur
2011-10-29	F	1	honf		Torhamnsudde	BI	Ob. vitgumpad/amur
2011-11-02	F	1	1k hanne		Lerhamn	Sk	Vitgumpad buskskvätta
2012-09-23	F	1	honf		Hölick	HIs	Ob. vitgumpad/amur
2012-09-29		1	honf		Skatudden	Upl	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2012-10-30	F	1	hona		Gubbanåsan, Getterön	HI	Ob. vitgumpad/amur
2012-11-16		1	hanne		Ekholmen, Krampö	Srm	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2013-05-12	F	1	hona		Horssten	Upl	Ob. vitgumpad/amur
2013-09-18	F	1	1k honf		Rödkallen	Nb	Ob. vitgumpad/amur
2013-09-20	F	1	1k hona		Skärsviken, Härnön	Ång	Ob. vitgumpad/amur
2013-09-20	F	1	2k+ hona		Gran	Vb	Vitgumpad buskskvätta
2013-10-06	F	1	1k honf		Härte, Jättendal	HIs	Ob. vitgumpad/amur
2013-10-13	F	1	honf		Faludden	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
2013-10-13	F	1	2k+ hanne		Kapelludden	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2013-10-15	F	1	1k honf		Utlången	BI	Ob. vitgumpad/amur
2013-10-24	F	1	hona		Bröttorpsören	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2014-04-15	F	1	2k hanne		Morups Tånge	HI	Vitgumpad buskskvätta
2014-08-14		1	honf		Ersnäs	Nb	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2015-05-12	F	1	3k+ hanne		Ava	Gtl	Vitgumpad buskskvätta
2015-09-27	F	1	1k hanne	Ringm	Sydön, Haparanda Sandskär	Nb	Ob. vitgumpad/amur
2015-10-09	F, DNA	1	1k hanne		Kungsstenarna, Ottenby	Öl	Amurbuskskvätta
2015-10-26	F	1	honf		Nyhamnsläge	Sk	Ob. vitgumpad/amur
2015-10-30	F	1	hona		Malå	Ly lpm	Amurbuskskvätta

Förstadatum	Dokumentation	Antal	Ålder/kön	Övrigt	Lokal	Landskap	Bedömning
-------------	---------------	-------	-----------	--------	-------	----------	-----------

2016-05-08	F	1	hona		Utlången	BI	Ob. vitgumpad/amur
2016-06-02	F	1	2k hanne		Torslandaviken	Boh	Vitgumpad buskskvätta
2016-09-20	F, DNA	1	1k hona	Ringm	Flommen, Falsterbonåset	Sk	Amurbuskskvätta
2016-09-22	F	1	honf		Utlången	BI	Ob. vitgumpad/amur
2016-09-26	F	1	1k hona		Ganlet, Önnered	Vg	Vitgumpad buskskvätta
2016-09-27	F	1	1k honf		Utlången	BI	Vitgumpad buskskvätta
2016-10-09	F	1	2k+ hona		Mellby	Öl	Vitgumpad buskskvätta
2016-10-16	F	1	honf		Löddesnäs	Sk	Ob. vitgumpad/amur
2016-10-17	F	1	1k hanne		Fifangs fiskeläge, Ajkesvik	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
2016-10-21	F	1	1k honf		Kettelvik	Gtl	Ob. vitgumpad/amur
2016-12-30	F	1	1k honf		Rosenlundsälten	Sm	Ob. vitgumpad/amur
2017-06-03	F	1	2k hanne		Hovran	Dlr	Ob. vitgumpad/amur
2017-09-23	F	1	1k hona		Morfarshamn, Skillinge	Sk	Ob. vitgumpad/amur
2017-10-10	F	1	honf		Viksängen, Vargön	Vg	Ob. vitgumpad/amur
2017-11-12	F	1	1k hanne		Mellby torp, Mellby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2018-05-22	F	1	3k+ hanne		Purpurdammarna, Ottenby	Öl	Vitgumpad buskskvätta
2018-09-25	F	1	1k hona		Gamla flygfältet, Torslandaviken	Boh	Vitgumpad buskskvätta
2018-10-11	F	1	honf		Norra schäferiängarna, Ottenby	Öl	Ob. vitgumpad/amur
2018-10-16	F	1	1k honf		Mässten	Upl	Ob. vitgumpad/amur
2018-10-24	F	1	1k hona		Malen, Båstad	Sk	Vitgumpad buskskvätta
2019-04-29	F	1	2k hanne		Hoburgsåkrarna, Hoburgen	Gtl	Vitgumpad buskskvätta
2019-05-21	F	1	2k+ hanne		Köpeviken, Lindö udde	BI	Vitgumpad buskskvätta
2019-06-06		1	hanne		Myrans våtmark	Dlr	Ob. svarthakad/vitgumpad/amur
2019-06-24	F	1	hanne		Biergenis	Ly lpm	Ob. vitgumpad/amur
2019-09-10	F	1	2k+ hanne		Hävringe	Srm	Ob. vitgumpad/amur
2019-09-29	F	1	honf		Örskär	Upl	Ob. vitgumpad/amur